

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem Alešem Korejtkem ve věci

žalobce: **R. T.**,
státní příslušnost Ukrajina,
zastoupen Filipem Rigelem, advokátem,
sídlem Teplého 2786, 530 02 Pardubice,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 10. 2020, č. j. OAM-481/ZA - ZA11-
ZA10—R3 - 2017,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 14. 6. 2017 podal žalobce (po dvou letech pobytu na území České republiky) žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. V žádosti uvedl, že se jmenuje Roman Tsygankov, žádná jiná jména ani příjmení nikdy nepoužíval ani nepoužívá. Narodil se dne 17. 2. 1986 v Mariupolu v bývalém SSSR, je ukrajinské státní příslušnosti i národnosti, pravoslavného vyznání a dorozumí se rusky a česky. Je svobodný a bezdětný. Nemá žádné

politické přesvědčení, nikdy nebyl členem žádné politické strany, nebyl politicky aktivní ani se neúčastnil žádných politických akcí. Ke svému zdravotnímu stavu sdělil, že je zdravý, neužívá žádné léky ani se s ničím neléčí. Posledním místem žalobcova bydliště ve vlasti bylo město Mariupol, ulice Gastello 67, byt č. 28, Doněcká oblast. Na území České republiky žalobce přicestoval autobusem dne 28. 8. 2015. Z Ukrajiny odcestoval dne 19. 6. 2015 na základě polského víza, přičemž cestoval vlakem z Mariupolu do Lvova a odtud autobusem do Varšavy. Z Varšavy pak odjel koncem srpna 2015 autobusem do České republiky. V minulosti pobýval v Polsku, a to v letech 2013-2015 na základě polského pracovního víza. Žádná jiná víza nebo povolení k pobytu v jiných státech mu nebyla udělena. Žalobce nikdy v minulosti nežádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice ani v jiných státech. Jako důvod své žádosti o mezinárodní ochranu označil žalobce strach o svůj život kvůli konfliktu, válce v oblasti, ze které pochází. Jiné důvody své žádosti popřel.

2. V posledním pohovoru dne 15. 10. 2019 žalobce mimo jiné potvrdil, že stále žádá o mezinárodní ochranu z důvodu obav o život v místě jeho bydliště na Ukrajině (Mariupol) kvůli tam probíhajícímu konfliktu. Na přímý dotaz žalovaného, zda se válčí přímo v Mariupolu, žalobce však odpověděl, že ne, že se bojuje asi 10 – 15 km od města. Jediné, co se u žalobce změnilo, je to, že nyní je v České republice i jeho matka a sestra, které ovšem o mezinárodní ochranu nežádaly, sestra má povolení k dlouhodobému pobytu na dva roky, matka pracovní vízum na 3 měsíce. Obě jmenované před příjezdem do České republiky pracovaly asi 3-4 roky v Polsku, měly tam roční vízum. Na Ukrajinu se pak vracely asi na měsíc nebo dva, dokud si nevyřídily nové vízum, přičemž během této doby žily v Mariupolu. Byt jeho rodičů v Mariupolu, kde před odjezdem z vlasti žil, je nyní prázdný, nikdo tam nebydlí, ale stále je v jejich vlastnictví. Co se týká osobní situace žalobce, pak žalobce sdělil, že se nic nezměnilo, stále je svobodný a bezdětný. Jeho zdravotní stav je dobrý. Zda by mu na Ukrajině hrozilo nějaké nebezpečí, žalobce neví, obává se pouze o svůj život v případě návratu do Mariupolu kvůli tamní bezpečnostní situaci. Se státními orgány nikdy žádné problémy neměl ani s nikým jiným. Zda by mohl svůj zdejší pobyt legalizovat stejným způsobem jako jeho matka nebo sestra, žalobce neví, nepřemýšlel o tom.
3. Rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 10. 2020, č. j. OAM-481/ZA - ZA11-ZA10—R3 - 2017 (které žalobce osobně převzal dne 9. 11. 2020), bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), neuděluje.
4. Žalovaný předně zopakoval, že žalobce výslovně uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyl členem žádné politické strany, nebyl politicky aktivní, neúčastnil se žádných politických akcí, rovněž na Ukrajině neměl žádné problémy se státními orgány, úřady, soudy, policií ani armádou. Neuvedl žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že na Ukrajině jakýmkoliv způsobem uplatňoval svá politická práva a svobody a byl z tohoto důvodu pronásledován. Z výpovědi žalobce tedy nevyplývalo, že by byl na Ukrajině vystaven jakémukoliv jednání podřaditelnému pod pojem pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu. Žalovaný proto uzavřel, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu.

5. Dále žalovaný stejně jako v předchozích vydaných rozhodnutích ve věci žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany v České republice dospěl k závěru, že žalobce nepociťuje ani odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žalobce během správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by vypovídaly o jeho obavě z pronásledování jeho osoby kvůli jeho rase, náboženství, národnosti či jiným azylově relevantním skutečnostem. Žalobce výslovně popřel, že by kdy měl ve své vlasti problémy se státními orgány, úřady, soudy, policií nebo armádou. Nezmínil, že by ve vlasti čelil vůbec nějakým potížím. Neexistenci obav z azylově relevantního pronásledování ve vlasti pak potvrdil i sám žalobce, když v rámci dříve podaných žalob proti rozhodnutím žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany směřoval své námitky pouze proti závěrům žalovaného, které se týkaly možné hrozby nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu.
6. Žalovaný následně zdůraznil, že za jediný důvod své žádosti o mezinárodní ochranu žalobce považuje obavu z návratu na Ukrajinu kvůli špatné bezpečnostní situaci panující v místě jeho posledního bydliště (Mariupol). Dle žalovaného však bezpečnostní situaci na Ukrajině nelze podřadit pod taxativně vymezené důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Dle Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků (New York 1967), vydané UNHCR v Ženevě v září roku 1979, osoby, které byly donuceny opustit svou vlast na základě ozbrojeného národního nebo mezinárodního konfliktu, nejsou považovány za uprchlíky. Zákon o azylu, konkrétně ustanovení § 14a, pamatuje na situace, kdy cizinci hrozí v případě návratu do vlasti vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, možností udělení doplňkové ochrany. A to právě z toho důvodu, že existence ozbrojeného konfliktu v zemi původu žadatele nemůže být důvodem pro udělení azylu. Žalovaný v této souvislosti uvedl, že si je na základě jím shromážděných a výše citovaných materiálů samozřejmě vědom probíhajících ozbrojených střetů mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a místními separatisty v části Doněcké a Luhanské oblasti na Ukrajině, nicméně žalobce pochází z Mariupolu, který se nachází v části Doněcké oblasti kontrolované ukrajinskou vládou. Mariupol je tedy pod plnou kontrolou současné proevropsky orientované vlády, která proklamuje vládu demokracie a práva. V této souvislosti odkázal žalovaný na Informaci OAMP (Situace v Mariupolu) ze dne 16. 12. 2019, v níž se uvádí, že se Mariupol nachází pod kontrolou centrální ukrajinské vlády, situace ve městě je relativně klidná a nejsou tam hlášeny žádné střety. Tzv. linie dotyku, která odděluje proruské povstalce a ukrajinskou armádu, se v současné době nachází asi 10 nebo 20 km od města, v závislosti na způsobu určení hranice. Ukrajinské zákony zaštiťující tzv. společnou vojenskou operaci na východě země (původně tzv. antiteroristická operace) rozdělily území Doněcké a Luhanské oblasti, které částečně nebo celé přiléhá k tzv. linii dotyku a zónám vojenských operací a které jsou pod kontrolou vlády, na jedenáct administrativních okresů. Jedná se o Avdijivku, Bachmut, Mariupol, Marjinku, Toretsk, Volnovachu, Jasynuvatu, Novoajdar, Popasna, Severodoněck a Stanicja Luhanska. Tyto administrativní okresy mají status „bezpečnostních zón“ (angl. security zones). Citovaná Informace se vyjadřuje také k situaci vnitřně vysídlených osob, přičemž uvádí, že město Mariupol je největším osídlením v těsné

blízkosti tzv. linie dotyku. Od počátku konfliktu v Doněcké a Luhanské oblasti vzrostla populace tohoto města až o 100 tisíc vnitřně vysídlených osob z oblastí střetů nebo z oblastí pod kontrolou proruských povstalců. Ukrajinská vláda poskytla komunitám včetně Mariupolu, na něž dopadl konflikt na východě země, například v prosinci 2018 a červenci 2019, dodatečné finanční pobídky. Přímo v Mariupolu působila kancelář Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), která se mimo jiné podílela na identifikaci zranitelných osob a osob se zvláštními potřebami a kooperovala s místními neziskovými organizacemi, které byly schopné podobnou pomoc zajistit. Místní úřady a obyvatelé, podnikatelská komunita, komunity náboženských a národnostních menšin, tito všichni poskytli vnitřně vysídleným osobám potřebnou pomoc. V Mariupolu fungují sociální služby, zdravotnictví, vzdělávací instituce včetně speciálních pro děti s postižením, rovněž jsou zde dostatečné možnosti výdělečné činnosti a vnitřně vysídleným osobám je poskytována podpora při zajišťování bydlení. Sám žalobce pak v pohovoru dne 15. 10. 2019 potvrdil, že se Mariupol nenachází na území ovládaném separatisty, nýbrž na území kontrolovaném centrální ukrajinskou vládou. Rovněž potvrdil, že se v samotném Mariupolu neválčí a boje probíhají asi 10-15 km od tohoto města. Na základě poznatků o aktuální situaci v Mariupolu dospěl žalovaný k závěru, že se žalobce může do tohoto města, kde prakticky celý život žil, vrátit, přičemž tam nebude vystaven žádným existenčním potížím. Ve městě bude mít zajištěno bydlení, neboť se tam nachází byt jeho rodiny, kde v minulosti se svojí rodinou žil. Žalobce je dospělým, plně svéprávným, zdravým a práce schopným mužem, pročez není žádný důvod domnívat se, že by si tam nedokázal nalézt zaměstnání. V Mariupolu nelze rovněž předpokládat žádné problémy kvůli tomu, že žalobce hovoří rusky.

7. Konečně žalovaný poukázal i na skutečnost, že Česká republika považuje ode dne 23. 3. 2019 Ukrajinu, s výjimkou Krymu a částí Luhanské a Doněcké oblasti pod kontrolou proruských separatistů, za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, kde obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a její občané nebo osoby bez státního občanství ji neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a zákona o azylu. Ukrajina rovněž ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv. Jak uvádí materiál s názvem Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze dne 8. 8. 2020, civilní úřady udržují účinnou kontrolu nad bezpečnostními složkami s výjimkou území, které ukrajinská vláda nemá pod svou kontrolou (poloostrov Krym a tzv. lidové republiky v částech Luhanské a Doněcké oblasti). Ústava země garantuje základní práva a svobody včetně svobody volného pohybu a zákazu mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. V Ústavě je zakotven ombudsman (veřejný ochránce práv). Od roku 2012 funguje na Ukrajině Národní preventivní mechanismus, který dohlíží na dodržování lidských práv v místě nesvobody. Dne 27. 11. 2018 začal na Ukrajině fungovat Státní úřad pro vyšetřování, který má mimo jiné vyšetřovat trestné činy příslušníků vyšetřovacích orgánů. Vzhledem ke všemu výše uvedenému žalovaný vyhodnotil žalobcem zmíněné obavy z jeho života na Ukrajině za neopodstatněné.

8. Proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 10. 2020, č. j. OAM-481/ZA - ZA11-ZA10—R3 – 2017, podal žalobce poslední den zákonem stanovené lhůty žalobu, v níž pouze vyjmenoval (či citoval, event. parafrázoval) ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“), a zákona o azylu, která měl žalovaný údajně porušit,¹ a dále obecně namítl, že mu žalovaný měl udělit doplňkovou ochranu dle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu, a to s ohledem na „*hrozbu vážné újmy ve formě ohrožení na životě, zdraví a lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí během vnitřního ozbrojeného konfliktu v místě bydliště v zemi původu (město Mariupol v Doněcké oblasti na Ukrajině)*“. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že „*žalovaný nedostatečně zjistil informace o zemi původu, v důsledku čehož vyhodnotil, že situace ve městě Mariupol je relativně klidná, nehrozí tam žádné nebezpečí a fungují sociální služby, zdravotnictví a vzdělávací instituce*“. Popsané pochybení pak žalovaného dovedlo k nesprávnému závěru, že „*neexistuje žádný důvod*

¹Pouhá parafráze textu zákona či jeho citace bez souvislosti s konkrétními skutkovými tvrzeními není dle ustálené judikatury žalobním bodem. Dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je žalobce povinen v žalobě vytyčit žalobní body, ze kterých musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené rozhodnutí za nezákonné či nicotné. Ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tak žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, aby bylo zcela zřejmé, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (srov. k tomu obdobné závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 4 Azs 149/2004-52, zveřejněném pod číslem 488/2005 Sb. NSS; ze starší judikatury viz např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 1. 1993, č. j. 6 A 85/92-5). Ličení skutkových okolností v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přitom nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona (či dokonce jen na zákon jako takový) bez souvislosti se skutkovými výtkami. Ani pouhá parafráze textu zákona či jeho citace není žalobním bodem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2007, č. j. 8 As 43/2006 – 74, rozsudek téhož soudu ze dne 24. 7. 2014, č. j. 7 As 130/2013 – 29, z poslední doby pak zejména rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2015, č. j. 6 Afs 3/2015 – 29, body 8 a 9, ze dne 15. 8. 2019, č. j. 3 Azs 213/2019 – 21, body 14 a 15, a ze dne 14. 8. 2019, č. j. 8 As 153/2019 – 39, bod 12). Např. čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 24. 5. 2016, č. j. 4 Azs 47/2016 – 41, uzavřel, že žaloba neobsahovala žádný žalobní bod, „*neboť v části týkající se žalobních bodů obsahuje pouze výčet ustanovení správního řádu a zákona o azylu, které měl žalovaný porušit a obecné tvrzení, že žalovaný nedostál zásadám správního řízení, zjištěný skutkový stav nesprávně právně kvalifikoval a neposoudil jej podle § 12 zákona o azylu. Stěžovatel ostatně sám v žalobě uvedl, že konkrétní skutkové důvody, ve kterých spatřuje tvrzenou nezákonnost, uvede v dodatečné lhůtě*“. Ke shodným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud i ve věci sp. zn. 2 Azs 346/2016 (rozsudek ze dne 10. 2. 2017, č. j. 2 Azs 346/2016 – 24), ve věci sp. zn. 6 As 50/2014 (rozsudek ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 As 50/2014 – 18) či ve věci sp. zn. 3 Azs 213/2019 (rozsudek ze dne 15. 8. 2019, č. j. 3 Azs 213/2019 – 21). Za žalobní (či kasační) námitku dále nelze dle Nejvyššího správního soudu „*rozhodně považovat pouhé negace pečlivě odůvodněných závěrů*“ správních orgánů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Afs 126/2017 – 43, bod 50). Povinnost žalobce vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž povinnost ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti, akcentuje setrvale i Ústavní soud (z poslední doby srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 3. 2018, sp. zn. III. ÚS 3412/17, bod 13, usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 6. 2018, sp. zn. IV. ÚS 911/17, usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 8. 2017, sp. zn. I. ÚS 1953/17, bod 11, a řadu dalších).

domnívat se, že by žalobce byl vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy“. Ze všech výše uvedených důvodů je žalobce přesvědčen, že mu doplňková ochrana měla být udělena. Jelikož se tak nestalo, je třeba žalobou napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

9. Po uplynutí lhůty pro podání žaloby žalobce namítl, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s otázkou možného pronásledování ruskojazyčného obyvatelstva v Mariupolu, resp. že jeho tvrzení, že *„v Mariupolu nelze rovněž předpokládat žádné problémy kvůli tomu, že žalobce hovoří rusky“*, nemá oporu ve spisech. Dále žalobce žalovanému nově vytknul, že *„učinil ne zcela odůvodněný úkrok od závěrů, které zjistil o oblasti Mariupolu v prvním azylovém řízení (přesněji řečeno v řízení do prvního zrušovacího rozsudku)“*. V něm totiž dle žalobce žalovaný uvedl, že tuto oblast za bezpečnou nelze považovat, avšak situace může být vyřešena vnitřním přesídlením směrem na západ. Nyní však žalovaný uzavřel, že místo pobytu žalobce je bezpečné. Navíc žalovaný dle žalobce nezohlednil jeho *„výpověď ze dne 15. 10. 2019“* a nerespektoval tak pokyn soudu obsažený ve zrušujícím rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 9. 6. 2020, č. j. 52 Az 1/2020 – 45. Konečně žalobce nesouhlasil se závěrem žalovaného, že *„pobyt cca 10 až 20 km od vojenských operací by měl být bezpečný a bez obav o život“*. Krom výše uvedeného navíc dle žalobce *„došlo v současnosti k pandemii koronaviru způsobujícího nemoc Covid-19“* a *„tato zcela mimořádná skutečnost má vliv nejen na reálnou možnost žalobce vrátit se do své domoviny, ale může být jistě i bezpečnostním rizikem v době probíhajícího válečného konfliktu“*, přičemž dle žalobce dochází *„nepochybně k oslabení ukrajinské centrální vlády, která musí primárně řešit rozsáhlý zdravotnický problém, což umožní ruským separatistům postup fronty“*.
10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě (jež není třeba podrobně rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba vypořádat základní námítky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal) setrval na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné, a navrhl, aby soud žalobu zamítl.
11. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí [přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§75 odst. 1 s. ř. s.)] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Jak již bylo naznačeno výše, rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je ve správním soudnictví vymezen žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). V odůvodnění rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 7. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 – 31, č. 3733/2018 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že ve lhůtě pro podání žaloby musí uplatnit žalobce alespoň jeden žalobní bod, aby jeho žaloba byla projednatelná, jinak má být odmítnuta podle § 37 odst. 5 s. ř. s. O další žalobní body lze podanou žalobu rozšířit jen ve lhůtě pro její podání (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). K žalobním bodům uplatněným po uplynutí lhůty pro podání žaloby soud nesmí přihlídnout. Takto upravená koncentrace řízení není samoúčelná: jejím smyslem je postavit najisto rozsah důvodů, na jejichž základě bude soud přezkoumávat napadené rozhodnutí, čímž má být zajištěna patřičná míra právní jistoty účastníků řízení a rychlosti řízení. Současně platí, že prostřednictvím následného „doplňování“ žaloby nelze *„do věci přinášet nic zásadně nového ve smyslu dalších důvodů pro*

zrušení napadeného rozhodnutí. V opačném případě by totiž byl naopak na místě závěr, že se jedná o rozšíření o další žalobní bod“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2013, č. j. 7 As 10/2013-30). I kdyby žalobce tvrdil, že v žalobě uplatnil námitky jen v obecné rovině a doplňujícím podáním je jen rozvedl a konkretizoval, tak by musel toto doplnění učinit ve zmíněné zákonné lhůtě (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Jak totiž výstižně v minulosti konstatoval desátý senát Nejvyššího správního soudu, „uplatnění obecné žalobní námitky není otevřením bezedné nádoby možných pochybení správního orgánu, ze kterých žalobce může libovolně vytahovat další a další konkrétní námitky až do rozhodnutí soudu, ale pouze zastřešující typovou kvalifikací konkrétních námitek, které nicméně žalobce musí uplatnit ve lhůtě pro podání žaloby“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Afs 100/2017-91, bod 21).

13. Obsah a kvalita žaloby tedy předurčuje podobu rozhodnutí soudu, protože míra podrobnosti odezvy správního soudu je závislá na tom, jak detailně své námitky žalobce v žalobě formuluje. Omezí-li se žalobce na pouhá obecná konstatování, nemůže na ně správní soud reagovat jinak než srovnatelně obecně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 9. 2018, č. j. 8 Afs 170/2018 – 36, bod 20). Žalovaný na 14 stranách žalobou napadeného rozhodnutí podrobně odůvodnil své závěry, přičemž proti zevrubné a promyšlené argumentaci žalovaného žalobce v žalobě postavil pouze obecné námitky, aniž by předložil jakoukoliv konkrétní relevantní konkurující argumentaci. Nicméně za žalobní (či kasační) námitku nelze dle Nejvyššího správního soudu „rozhodně považovat pouhé negace pečlivě odůvodněných závěrů“ správních orgánů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Afs 126/2017 – 43, bod 50). Z výše uvedených důvodů se soud k obecným námitkám žalobce vyjádří taktéž pouze obecně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 – 42, či rozsudek téhož soudu ze dne 23. 11. 2015, č. j. 6 As 191/2015 – 41, bod 11). Současně platí, že pokud žaloba neobsahuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správních orgánů, nemusí správní soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, které již přesvědčivě vyslovily správní orgány (podobně srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013 – 128, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. 6 As 72/2014 – 88), a proto bude soud tam, kde se se závěry správních orgánů shodne, na tyto odkazovat [není totiž smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené - tuto praxi aproboval i Evropský soud pro lidská práva a Ústavní soud].
14. Pro úplnost na tomto místě soud též připomíná, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek odpovědi na každou námitku, resp. argument. Rozsah reakce na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní - tzn., že na námitky lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí orgán veřejné moci prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí [„není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (nález Ústavního

soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (N 26/52 SbNU 247), bod 68]. Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. náleze ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08, bod 24), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly (k tomu srov. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2020, č. j. 9 As 413/2018 – 43, bod 21). Z výše uvedených důvodů proto soud např. není povinen reagovat na košatou a obsáhlou žalobu stejně košatým a obsáhlým rozsudkem. Implicitně lze vypořádat i důkazní návrhy účastníků řízení (viz např. náleze Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. III. ÚS 35/19, bod 62).

15. Konečně je vhodné ve vztahu k samotnému soudnímu přezkumu dodat i to, že pojem „úplný přezkum“ (plná jurisdikce) není Evropským soudem pro lidská práva (srov. rozsudek ze dne 20. 10. 2015 ve věci č. 40378/10 – Fazio Ali proti Spojenému království) vykládán doslova a Evropský soud pro lidská práva se v zásadě spokojí, bude-li přezkum dostatečný (sufficient review). Je třeba též přihlídnout ke zvláštnostem řízení ve správním soudnictví, v rámci něhož může být skutkový přezkum v zásadě omezený a soudní orgán se může zaměřit spíše na přezkum předchozího řízení než na přijímání skutkových závěrů. Z článku 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod dle Evropského soudu pro lidská práva nevyplývá právo na přístup k soudu, který může nahradit názor správního orgánu svým vlastním názorem; v této souvislosti Evropský soud pro lidská práva zdůrazňuje, že musí být respektována rozhodnutí správních orgánů založená na vhodnosti (expediency), která jsou mnohdy přijímána ve specializovaných oblastech práva (srov. např. Bryan proti Spojenému království, č. 19178/91, rozsudek ze dne 22. 11. 1995, § 47).
16. K jednotlivým žalobním námitkám pak soud uvádí, že v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí jsou zmíněny podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se žalovaný řídil při jejich hodnocení a při aplikaci právních předpisů, v odůvodnění jsou též srozumitelně popsány veškeré důvody výroku rozhodnutí a jsou v něm též vypořádány všechny základní námitky žalobce. Žalovaný zjistil v souladu s § 3 správního řádu stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který byl nezbytný pro soulad jeho rozhodnutí s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Napadené rozhodnutí tak není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (nedostatkem důvodů nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění rozhodnutí)² nebo pro nesrozumitelnost a ani netrpí jinou vadou, která by opodstatňovala postup dle § 76 s. ř. s.

² Nedostatek odůvodnění proto zásadně nemůže být důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů, nachází-li se ve správním spise dostatek podkladů podporujících závěry žalovaného, resp. výrok jeho rozhodnutí [obdobně např. v trestním řízení platí, že vydal-li orgán činný v trestním řízení usnesení, jehož výrok je věcně správný, nemůže skutečnost, že odůvodnění usnesení není plně v souladu s ustanovením § 134 odst. 2 trestního řádu, vést k jeho zrušení ke stížnosti pro porušení zákona (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14. 11. 1991, sp. zn. 3 Tz 62/91)]. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostacích odůvodnění rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž správní orgán opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy správní orgán opřel

17. K obecně formulované námitce, že „žalovaný nedostatečně zjistil informace o zemi původu“, soud stručně uvádí, že žalovaný při rozhodování vycházel z těchto informací a zpráv: Informace OAMP – Ukrajina – Situace v Mariupolu – Bezpečnostní situace a situace vnitřně vysídlených osob (ze dne 16. 12. 2019); Informace OAMP – Ukrajina – Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby (ze dne 25. 4. 2020); Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu (srpen 2020); Informace MZV ČR, č. j. 131227-6/2019-LPTP, ze dne 15. 8. 2019, Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí; Informace OAMP – Situace v zemi (ze dne 24. 7. 2017); Zpráva Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině (ze dne 13. 6. 2017). Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaný vycházel při rozhodování z takových informací o politické a bezpečnostní situaci, jakož i o stavu dodržování lidských práv v zemi původu, které lze s ohledem na datum vydání žalobou napadeného rozhodnutí a na azylový příběh žalobce považovat za dostatečné a též za dostatečně aktuální [žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v říjnu 2020, klíčové zprávy (zejména informace OAMP o bezpečnostní situaci a situaci vnitřně vysídlených osob v Mariupolu a informace o politické a bezpečnostní situaci, mezinárodních smlouvách o lidských právech a základních svobodách, vojenské službě a vnitřně přesídlených osobách na Ukrajině, hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu apod.) byly vyhotoveny v průběhu roku 2020, event. na samotném konci roku 2019, což je akceptovatelné, zvláště když žalobce relevantně netvrdil, že by od té doby došlo na Ukrajině k nějakým zásadním změnám (srov. shodně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Azs 261/2018 – 38, bod 11)]. Ostatně žalobce v žalobě neuvedl, v čem konkrétně spatřoval „nedostatečnost“ informací o zemi původu, resp. jaké další informace měl žalovaný ještě opatřit, přičemž tak neučinil ani ve správním řízení. [V souladu s § 36 odst. 3 správního řádu bylo dne 15. 10. 2020 žalobci umožněno, aby se seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí. Žalobce se k seznámení s podklady dostavil, avšak následně uvedl, že se s obsahem těchto podkladů nechce seznámit ani se k nim vyjádřit.]

rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (to se však v projednávané věci nestalo). Ostatně je notorií, že účelem soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy. Bylo by iracionální (a bylo by ryzím formalismem) rušit správní rozhodnutí v situaci, kdy je zcela zřejmé, že správní orgán by po odstranění vytýkané vady vydal v dalším řízení rozhodnutí se shodným výrokem. Dle ustálené judikatury proto např. správní soud může výjimečně slevit z nároků na dodržení požadavků § 68 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“), nalezne-li ve správním spise dostatečnou oporu pro úvahu, že rozhodnutí správního orgánu je po právní i skutkové stránce v souladu se zákonem (srov. shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, publikovaný pod č. 1389/2007 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 As 60/2009 - 73, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2017, 6 As 302/2016 - 33, bod 25). Obdobně v odůvodnění rozsudku ze dne 11. 1. 2015, č. j. 1 As 229/2014 - 48 (bod 18), Nejvyšší správní soud uvedl, že „že nedostatečné odůvodnění správního rozhodnutí není důvodem pro zrušení tohoto rozhodnutí, pokud jsou skutkové údaje, z nichž správní orgán vycházel, obsahem správního spisu, a skutkové a právní úvahy správního orgánu, které vedly k vydání rozhodnutí, jsou ze spisu alespoň v základních rysech bez pochyb rekonstruovatelné“ (shodně srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2013, č. j. 6 Ads 109/2009 - 123, bod 33, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2015, č. j. 6 As 112/2014 - 39, bod 15, či rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 6. 1996, č. j. 6 A 825/95-7).

18. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
19. Jak správně konstatoval žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí (viz stranu 9), žalobce neuvedl a ani žalovaný nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Jak je patrné z Informace OAMP – Situace v zemi (ze dne 25. 4. 2020), Ukrajina se řadí k zemím, jejichž zákony neumožňují uložit trest smrti za žádný trestný čin. Žalovaný se též zabýval otázkou, zda žadateli o mezinárodní ochranu hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Znění tohoto zákonného ustanovení bylo přejato z článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, při interpretaci pojmu „nelidské nebo ponižující zacházení či trest“ vycházel proto žalovaný správně z rozsudků Evropského soudu pro lidská práva. Z jeho judikatury mj. vyplývá, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Tuto interpretaci jako správnou opakovaně potvrdil i Nejvyšší správní soud (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2019, č. j. 9 Azs 294/2019 – 32, bod 22). Aby bylo možné pokládat trest za „ponižující“ a aplikovat na něj článek 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, musí ponižení a pokoření, které jej provázejí, dosáhnout mimořádného úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalovaný však k takovému závěru v případě žalobce nedospěl. Doplňkovou ochranu lze v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Žalovaný konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení neuváděl žádnou skutečnost (a žalovaný ani žádnou takovou skutečnost nezjistil), ze které by vyplývalo, že by byl žalobce na Ukrajině vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalobce v průběhu celého správního řízení opakovaně výslovně popřel, že by měl ve vlasti jakékoliv potíže se státními orgány nebo bezpečnostními složkami a rovněž neuvedl, že by proti němu bylo někdy vedeno trestní řízení. Žalovaný proto uzavřel, že se nelze domnívat, že by se v případě návratu žalobce na Ukrajinu mělo v tomto směru cokoliv změnit. Tyto vývody žalovaného pak žalobce v žalobě žádnou konkrétní námitkou nezpochybnil, přičemž prostá negace řádné odůvodněných závěrů žalovaného žalobní námitkou není, jak již bylo vysvětleno výše (viz bod 13).

20. Jako jediný důvod žádosti o mezinárodní ochranu označil žalobce obavu z návratu do vlasti kvůli špatné bezpečnostní situaci panující v místě jeho posledního bydliště - v Mariupolu.
21. Soud na tomto místě znovu uvádí, že Nejvyšší správní soud již mnohokrát konstatoval, že ozbrojený konflikt na Ukrajině není tzv. totálním konfliktem, jenž by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016 - 24, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 - 23, ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 - 28, či usnesení ze dne 4. 8. 2020, č. j. 10 Azs 97/2020 - 83, bod 7). Naopak jde o izolovaný konflikt, který tzv. zamrzl, a reálné nebezpečí se týká pouze tzv. linie dotyku a bezpečnostní incidenty byly zaznamenány pouze v těsné blízkosti této linie (viz Informaci OAMP o situaci na Ukrajině ze dne 25. 4. 2020). Poslední bydliště žalobce se však nachází 10 až 20 km (v závislosti na způsobu určení hranice) za touto linií a dle zpráv shromážděných žalovaným (viz např. Informaci OAMP o bezpečnostní situaci a situaci vnitřně vysídlených osob v Mariupolu), jejichž relevanci žalobce v žalobě (ani před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí) žádnou konkrétní námitkou nezpochybnil, je situace ve městě relativně klidná a nejsou tam hlášeny žádné střety. Ostatně sám žalobce při pohovoru dne 15. 10. 2019 uvedl, že se ve městě neválčí a boje probíhají ve vzdálenosti asi 10-15 km od Mariupolu. Za těchto okolností není důvod pochybovat o skutkových závěrech žalovaného (srov. obdobně např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2021, č. j. 10 Azs 334/20210 - 30, bod 8). O stabilizaci bezpečnostní situace na Ukrajině svědčí i to, že Česká republika Ukrajinu považuje, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů (Mariupol se ovšem nachází pod kontrolou centrální ukrajinské vlády), za bezpečnou zemi původu (§ 2 bod 24 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb.; srov. shodně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2021, č. j. 8 Azs 212/2020 - 29, bod 33). Závěr žalovaného, že žalobci v Mariupolu nehrozí vážné ohrožení života nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí a nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu, je tedy správný a řádně odůvodněný a dostatečně důkazně podložený. V podrobnostech soud odkazuje na závěry žalovaného shrnuté pod body 6 a 7 tohoto rozsudku a na stranu 6, 7, 10 a 11 žalobou napadeného rozhodnutí. Pro úplnost a nad rámec nutného odůvodnění soud dodává, že i kdyby žalobci hrozila v Mariupolu vážná újma, jak tvrdí (s čímž soud ve shodě s žalovaným nesouhlasí), mohl by svobodný, bezdětný a zcela zdravý žalobce jejímu vzniku zabránit vnitřním přesídlením, neboť „na Ukrajině existuje reálná, přiměřená a smysluplná možnost vnitřního přesídlení“ (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2020, č. j. 10 Azs 97/2020 - 83, bod 7, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2021, č. j. 4 Azs 12/2020 - 52, bod 21, či usnesení téhož soudu ze dne 29. 7. 2020, č. j. 10 Azs 96/2020 - 80, bod 16). Obdobně v odůvodnění usnesení ze dne ze dne 3. 9. 2020, č. j. 1 Azs 12/2020 - 27 (bod 12), Nejvyšší správní soud konstatoval, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu „je vnitřní přesídlení v rámci Ukrajiny možné a má přednost před uplatněním institutu mezinárodní ochrany“. Žalobce přitom netvrdil a netvrdí, že se již neúspěšně o vnitřní přesídlení pokusil, resp. že po něm vnitřní přesídlení není možné spravedlivě požadovat. Dále soud závěrem dodává, že nepřehlédl, že žalobce o mezinárodní ochranu požádal až po dvou letech pobytu v České republice (poté, co mu

nebylo uděleno vízum strpění) a nikoliv bezprostředně po příchodu do České republiky, což vyvolává pochybnosti o neúčelovosti jeho žádosti (srov. obdobně např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2021, č. j. 7 Azs 317/2020 – 41, bod 12, usnesení téhož soudu ze dne 9. 8. 2017, č. j. 7 Azs 204/2017 – 22, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 – 83). Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu „o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového“ (srov. např. rozsudek ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005 – 51). Samotná snaha o legalizaci pobytu pak není azylově relevantním důvodem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003 – 46, či usnesení téhož soudu ze dne 12. 7. 2016, č. j. 2 Azs 115/2016 – 26). K tomu slouží pobytové tituly podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

22. K námitkám, které žalobce uplatnil až po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro podání žaloby a které nelze z důvodů uvedených pod bodem 12 tohoto rozsudku považovat za „rozvinuté“ obecných žalobních bodů (jak tvrdí žalobce), soud pouze stručně uvádí, že i ty jsou liché. Situace ruské či ruskojazyčné menšiny na Ukrajině byla již mnohokrát posuzována Nejvyšším správním soudem a vždy se závěrem, že je azylově irelevantní. Z poslední doby lze poukázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2021, č. j. 1 Azs 304/2020 – 53, bod 13, usnesení ze dne 4. 8. 2020, č. j. 10 Azs 97/2020 – 83, bod 8, usnesení ze dne 8. 3. 2018, č. j. 9 Azs 383/2017-23, bod 26, nebo usnesení ze dne 7. 2. 2018, č. j. 6 Azs 378/2017-25, bod 10. Obdobně Nejvyšší správní soud v odůvodnění usnesení ze dne 9. 5. 2018, č. j. 7 Azs 143/2018 – 26 (bod 11), zdůraznil, že „*pouhá možnost špatného zacházení s ohledem na ruskou národnost žadatele nepředstavuje sama o sobě „skutečné nebezpečí“ vážné újmy*“. Sám žalobce nadto před odchodem ze země v tomto ohledu žádné problémy neměl a ze zpráv shromážděných žalovaným neplyne, že by k pronásledování z jazykových či národnostních důvodů v zemi původu žalobce docházelo. Ostatně je obecně známo, že Rusové tvoří zdaleka největší etnickou menšinu na Ukrajině (cca 1/5 obyvatelstva) a na východě Ukrajiny, konkrétně v Luhanské a Doněcké oblasti, je zastoupení Rusů největší (téměř 40 %). V samotném Mariupolu, odkud žalobce pochází, tvoří etniční Rusové téměř polovinu obyvatelstva a ruština je zde nejrozšířenějším jazykem, jak žalobce velmi dobře ví. Za těchto okolností nebylo třeba, aby se žalovaný touto otázkou podrobněji zabýval.
23. Nelze souhlasit ani s tím, že by „*pobyt cca 10 až 20 km od vojenských operací měl být nebezpečný*“, jak tvrdí žalobce, neboť soud již výše uvedl, že i dle žalobce se v Mariupolu neválčí a podle zpráv shromážděných žalovaným k bezpečnostním incidentům dochází jen v těsné blízkosti linie dotyku. Taktéž dle Informace OAMP (Ukrajina – Situace v zemi, bod 4.2) ze dne 25. 4. 2020 v části Doněcké oblasti pod kontrolou ukrajinské vlády nedochází k bezpečnostním incidentům. Dokladem toho, že Mariupol je bezpečným místem, je i fakt, že ve městě žije dle zpráv obstaraných žalovaným (např. Informace OAMP ze dne 16. 12. 2019 – Ukrajina – Situace v Mariupolu – Bezpečnostní situace a situace vnitřně vysídlených osob) cca 100.000 vnitřně vysídlených osob (proto není překvapivé, že zde operoval i Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, z této skutečnosti samotné však nelze bez dalšího cokoli ve vztahu k žalobci a jeho žádosti o mezinárodní ochranu vyvozovat). Jiné informace, které by vyvracely závěry žalovaného,

žalobce žalovanému ani soudu nedoložil. Za těchto okolností není důvod pochybovat o závěrech žalovaného (srov. obdobně např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2021, č. j. 10 Azs 334/20210 – 30, bod 8). Ostatně žalobce sám v žalobě neobjasnil, proč by měl být pobyt 10 až 20 km za linií dotyku nebezpečný, připouští-li současně, že se v Mariupolu neválčí. Soud přitom není oprávněn za žalobce jeho argumentaci domýšlet. V opačném případě by totiž přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2019, č. j. 7 Afs 161/2018 -28, bod 16). V podrobnostech tedy soud odkazuje na to, co již bylo uvedeno pod bodem 21. Pro úplnost soud dodává, že nezpochybňuje, že bezpečnostní a ekonomická situace na Ukrajině je problematická. Je však třeba zdůraznit, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu k § 14a zákona o azylu (viz například rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, publ. pod 1840/2009 Sb. NSS) vyhrazuje doplňkovou ochranu pouze pro nejvážnější a bezprostředně hrozící ohrožení života a zdraví žadatele o mezinárodní ochranu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2020, č. j. 7 Azs 101/2019 – 24, bod 13). Takové bezprostřední nebezpečí však žalobci, jak bylo objasněno výše, v Mariupolu nehrozí. Skutečnost, že Ruská federace na počátku dubna tohoto roku koncentrovala v rámci vojenského cvičení u hranic s Ukrajinou vojenské jednotky, na kterou poukazoval žalobce při jednání dne 5. 5. 2021, je irelevantní, neboť se jedná o skutečnost, která nastala až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), jednak je ze sdělovacích prostředků obecně známo, že žalobcem zmíněné vojenské cvičení ruské armády již bylo na konci dubna 2021 ukončeno. Z těchto důvodů soud neprováděl dokazování tiskovými výstupy z www.seznamzpravy.cz z počátku dubna 2021.

24. Pokud žalobce poukazuje na „*pandemii korona viru způsobujícího nemoc Covid-19*“, přehlíží, že se jedná o celosvětovou pandemii, která postihla nejen Ukrajinu, ale i Českou republiku, která je jednou z nejpostiženějších zemí v rámci Evropské unie, jak je z veřejně dostupných informačních zdrojů všeobecně známo. Tudíž ani uvedená aktuální situace nemůže založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany, jak zdůraznil Nejvyšší správní soud např. v odůvodnění usnesení ze dne 21. 2. 2021, č. j. 4 Azs 12/2020 – 52 (bod 21). Tvzení, že výše zmíněná pandemie „*může být jistě i bezpečnostním rizikem v době probíhajícího válečného konfliktu*“, neboť dochází „*nepochybně k oslabení ukrajinské centrální vlády, která musí primárně řešit rozsáhlý zdravotnický problém, což umožní ruským separatistům postup fronty*“, nemá žádnou oporu v realitě, resp. jde o fabulaci (linie dotyku je již několik let stabilní).
25. Přisvědčit nelze ani námitce, že žalovaný „*učinil ze zcela odůvodněný úrok od závěrů, které zjistil o oblasti Mariupolu v prvním azylovém řízení (přesněji řečeno v řízení do prvního zrušovacího rozsudku)*“. V něm totiž dle žalobce žalovaný uvedl, že tuto oblast za bezpečnou nelze považovat, avšak situace může být vyřešena vnitřním přesídlením směrem na západ. Nyní však žalovaný dle žalobce uzavřel, že místo pobytu žalobce je bezpečné. Žalobce však přehlíží, že žalovaný na straně 12 žalobou napadeného rozhodnutí přesvědčivě změnu svého názoru odůvodnil, přičemž žalobce v žalobě na jeho argumentaci opět nijak nereagoval a soud, jak již bylo uvedeno výše, není oprávněn za žalobce jeho argumentaci dotvářet. Soud proto na příslušnou pasáž odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí odkazuje a opakuje, že žalovaný v době vydání prvního rozhodnutí o žádosti žalobce (20. 10. 2017) neměl dostatek informací na to, aby mohl předvídat budoucí vývoj v

místě posledního bydliště žalobce. Z tehdy nashromážděných zpráv o zemi původu obecně vyplývalo, že bezpečnostní situace v místech tzv. linie dotyku je špatná. Konkrétně o městě Mariupol však žádné bližší informace nebyly k dispozici. Mimo jiné i proto žalovaný doporučil žalobci využít možnosti vnitřního přesídlení. Před vydáním druhého rozhodnutí si žalovaný nechal vypracovat zprávu týkající se přímo města Mariupol (Informace OAMP – Ukrajina – Situace v Mariupolu ze dne 16. 12. 2019), která byla využita jako podklad pro vydání nyní žalobou napadeného rozhodnutí. V době vydání prvního rozhodnutí ve věci tedy nebylo pro nedostatek informací možno jednoznačně říci, že město Mariupol je pro žalobce bezpečné. Naopak nové, aktuálnější a hlavně konkrétnější zprávy o tomto městě a celé oblasti legitimizují názorovou změnu žalovaného, kterou učinil ve druhém, resp. i v posledním (v pořadí třetím) rozhodnutí. Žalobce tedy nemá pravdu v tom, že by žalobou napadené rozhodnutí bylo v tomto ohledu nepřesvědčivé.

26. Lichá je i obecná námitka žalobce, že žalovaný nezohlednil jeho „výpověď“ ze dne 15. 10. 2019“ a nerespektoval tak pokyn soudu obsažený ve zrušujícím rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 9. 6. 2020, č. j. 52 Az 1/2020 – 45. Žalovaný se k pohovoru ze dne 15. 10. 2019 vyjádřil na straně 12 žalobou napadeného rozhodnutí v rámci posouzení hrozby vážné újmy podle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu a připomněl, že sám žalobce v průběhu pohovoru potvrdil, že se Mariupol nachází na území kontrolovaném centrální ukrajinskou vládou, přímo v tomto městě se neválčí a boje probíhají ve vzdálenosti asi 10-15 km od Mariupolu. Následně žalovaný uzavřel, že žalobcem sdělené skutečnosti ohledně aktuální bezpečnostní situace v Mariupolu plně korespondují s informacemi obsaženými v již zmiňované informaci OAMP (Situace v Mariupolu) ze dne 16. 12. 2019, kterou si žalovaný obstaral, aby mohl zodpovědně posoudit, zda by žalobci v případě návratu do místa jeho posledního bydliště mohlo hrozit nebezpečí vážné újmy. Takovéto „zohlednění“ obsahu doplňujícího pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 15. 10. 2019 považuje soud za dostatečné, zvláště když žalobce v žalobě neuvedl, jaké konkrétní skutečnosti měl žalovaný opomenout.
27. Soud tedy uzavírá, že základní žalobní námitky nebyly důvodné, a proto žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I). Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Žalovanému žádné náklady v řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II). O odměně a o náhradě hotových výdajů soudem ustanoveného zástupce žalobce rozhodne soud samostatným usnesením.
28. Závěrem soud pro případ, že by se žalobce domáhal překladu rozsudku do svého mateřského jazyka, zdůrazňuje, že z žádného ustanovení upravujícího řízení před správními soudy (včetně ustanovení o. s. ř., jichž se v souladu s § 64 s. ř. s. použije přiměřeně) nevyplývá povinnost soudu překládat účastníku řízení soudní rozhodnutí do jeho mateřského jazyka. Pouze rozhodnutí soudu v českém jazyce je zněním autentickým. Není povinností soudu zasílat účastníkovi řízení překlad takového rozhodnutí do jeho mateřského jazyka (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2005, č. j. 2 Azs 168/2004 – 52, ze dne 21. 6. 2006, č. j. 3 Azs 156/2005 – 47, ze dne 11. 10. 2006, č. j. 6 Azs 412/2005 – 65, ze dne 17. 2. 2006, sp. zn. 8 Azs 85/2005, ze dne 10. 11. 2012, č. j. 6 Ads 58/2010 – 178, či usnesení ze dne 29. 8. 2014, č. j. 5 Azs 98/2014 – 15). K otázce výkladu čl. 37 odst. 4 Listiny v souvislosti s písemnostmi, které soud účastníkům zasílá během probíhajícího soudního řízení, přistoupilo také plénum Ústavního soudu ve svém

stanovisku ze dne 25. 10. 2005, sp. zn. Pl. ÚS – st 20/05, č. 485/2005 Sb. ÚS. Ústavní soud zde dospěl k závěru, že gramatický výklad čl. 37 odst. 4 Listiny „je zcela jednoznačný a svědčí pro nutnost tlumočení při ústní komunikaci účastníka řízení neovládajícího český jazyk se soudem. Nutnost překladu písemností, včetně rozhodnutí soudu, však gramatickým výkladem dovodit nelze. Logický výklad za použití argumentu a simili vede k témuž výsledku. To proto, že obsah čl. 6 odst. 3 písm. e) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), ač je omezen co do uplatnění toliko na trestní řízení, je co do rozsahu zaručeného práva srovnatelný s čl. 37 odst. 4 listiny.“

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 5. května 2021

Aleš Korejtko v. r.
samosoudce